

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

32 (7457) №

Шамат кун, 2007 җулхи апрелён (ака) 21-мёшё

Хакё ирёклё

Хуҗаләх уй-хирёсенче

Сурхи кун җулталәк тәрантарать

Ашәтса пыракан санталәк уй-хир ёсёсене хавәртлатма хистет. Пулса ситнё анасем вара пысәк тимлех ыйтса сур акине пуҗанма ыйтассё. Апрельён 19-мёшёнче Ильич ячёпе хисепленекен хуҗаләх районта малтисенчен пёри сур акине тухрё. Хуҗаләх сур акине тёлпён хатёрленни курәнать, җакна пурләхпа техника бази пуян пулни те сирёплетет. Энерги перекетлеме, такаксене чакарма, тухәсләха үстерме май паракан техника, агрегатсемпе усә курни сур акине паләртнә вәхәтра ирттерме май парё.

Сур акинче усә курмалли техника хатёрлев, юсав ёсёсем витёр пурте тухма ёлкёрнё те ёнтё. Кёске вәхәтпа туллин усә курас тесе пысәк вәйлә тата гусенециллә тракторсемпе ёсleme икё смена йёркеленё. Хуҗаләх пахаләхлә, кондициллё вәрләха сителёклё хатёрленё. Минераллә удобрение 96 тонна кўрсе килнё, җакә иртнё сұлхинчен 15 тонна ытларак. Сур акине хуҗаләх пётёмпе 1470 гектар синче туса ирттерме паләртать. Кёрхи культурасене 270 гектар синче акса хаварнә. Вәхәтра имсам-

ланә тата ытти ёсё кирлё шайра пурнәсланә пирки калчасем тёрёс-тёкел тапраннә. Ытти хуҗаләхсенче вара ку енёпе ларутәру урәхларах.

– Тәри сасси уй-хире чёнет. Апла пулсан сурхи ака-суха ёсёсем кунсерен сарәлса пырассё. Хамәр ума лартнә тёллеве, паләртнә ёсё вәхәтра тата пахаләхлә пурнәслама пирён мелсем ситессё. Сурхи кун җулталәк тәрантарать тени сур акине пысәк явалләха туйса ирттермелли синчен калать.

Савәнпа та пирён пурин те пёрле тәрәшмалла, – терё хуҗаләх ертүси И.В. Николаев сур акие пуҗанә май. Савән пекех хуҗаләх ёсёсене район администратийён пуҗләхён пёрремёш сүмё А.Н. Иванов ашә сәмахсем каласа сур акине аңаслә ирттерме сунчё.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Сән үкерчёксенче: сур акине тухнә самант; уй-хир ёсене пуҗаннә пёрремёш ёсёсене. Автор сән үкерчёксеме.

Черетсёр 18-мёш лару

Малашләх тёллевёсене паләртрёс

Ёнер район администратийён ларусен залёнче депутатсен райони Пухавён черетсёр 18-мёш ларавё ёслерё. «Муркаш районён 2007 җулхи 1-мёш кварталти экономикапа социаллә аталанавён итогёсем синчен» тата «Чәваш Республикн «Чәваш Республикн 2020 сұлчөнчи экономикапа социаллә аталанавён Стратегийё синчен» сакун проекчё синчен» район пуҗләхё Ю.А.

Иванов, «2006 сұлта район бюджетне мёнле пурнәслани синчен» район администратийён финанс пайён пуҗләхё Р.И. Ананьёва докладсем туса пачёс. Ку ыйтусене сүтсе явса депутатсем тивёслё йышанусем турёс. Савән пекех ларура ытти ыйтусене те сүтсе явса йышанчёс.

Черетсёр ларавән йышанавёсем пирки тёлпёнрех хаҗатән ситес номерёсенче.

Официаллә

Ял тәрәхёсен Уставёсене – улшанусемпе хушәмсем

Ял тәрәхёсен Уставёсене улшанусемпе хушәмсем кёртессине халәхпа сүтсе явма паләртнә. Хыҗсан вырәнни депутатсене Пухавёсен ларавёсем вёсене сасәласа сирёплетёс.

Райхасатән паянхи номерён 5-мёш стр. вырәнсенче пухусем ирттермелли графика пичетлётёр.

Йывәссем лартассин тата тавраләха тирпей-илем кёртессин уйәхләхё

Сёр сине юратса, савәнса пәхмалла

Сёре, йывәсене, юхан шыва, кайәксемпе пуләсене юратасси пирки К.Водянов ял сыннисемпе тәтәш каласу ирттерет.

Сурхи-кёрхи тапхәр хамәр тавраләх илемешён кёрешсе йывәс лартмалли вәхәт пулнине пире атте-анне тата шулти учительсем ачаранах вёрентёссё те җак ёсё ханәхтарассё. Сұлсем иртнё май аслисен вёрентёвне алла илсе эпир те хамәр ума пурнәс виҗё тёллев лартнине пурнәслама тәрәшатпәр: пурт лартса ача үстернипе пёрлех йывәс лартатпәр. Йывәс лартса курнә кашни сынах вәл епле чёрёлсе вәй илсе пы-

нине сәнанине аставать-тәр, хай лартнә йывәса сұлсем иртсен те юратса пәхәт-тәр. Җак сұл синче пёр утам тунә сын тавраләха вараласси пирки шутламастех, ыттисене те җак сұлтан пәрәнтарать. Ку ёсё чунёпе парәннә сын ёсёне хаклама пёлекенсем пёр-ик сұл иртсенех таван тавраләх илемленнине хайсен куҗёпе курайрассё, сёр иш-ёлекен, сүм курак ашкәрса үсекен вырән илемленнишён җакна сұл паракана

әшшән тав тавайрассё. Анчах җакә вәл вәхәт иртсен... Паян вара... Паян та пирён хушәмәрта таван тавраләхәмәр илемешён чунне парса ёслекенсем сук мар. Акә йывәс лартмалли тепёр тапхәр та ума ситрё. Туллин усә куратпәр-и-ха эпир унпа? Җак ыйту сине тулли хурав шыраса иртнё юн кун, апрелён 18-мёшёнче, район администратийён сур санталәк сыхлавёпе ёслекен тёл специалисчёпе Г.Симаковпа хамәр районән Мән Сёнтёр зонинче пултәмәр.

– Сёр кирлё мар, ун синче ёслесе пуяймастан, теҗсё. Пётём чунәмпа хирёслетёп җакна. Сёр вәл хай пуянләх, унан хакё ылтәнран пысәк: вәл сынна тәрантарать те, тумлантарать те, инкек-синкекрен те хүтёлет. Ана валли унпа ёсleme пёлмелле. Җакна пирён самрәксене аңлантармалла, вёрент-мелле, – чән сёр сыннин сәмахёсемпе хәпартланса ура сине сёкленчё улмуҗси сылма сёр сине выртнә асатте.

(Вёсё 5-мёш стр.)

Вунә сұлхи вәрман су кунёсенче ял сыннисене кәм-пана йыхәрәт те ёнтё. Ачасем валли сырли те сук мар К.Водянов үстерекен вәрманта.

Раҗсейре

Президент “Пёрлөхлө Раҗсей” ертүсисемпе тёл пулнә

Чәваш Ен Президентчё Николай Федоров юн кун Мускавра Раҗсей Федерацийён Патшаләх Думин Председателёпе, Пётём Раҗсейри “Пёрлөхлө Раҗсей” (“Единая Россия”) политика партийён лидерёпе Борис Грызловпа, “Пёрлөхлө Раҗсей” партин Генеральнәй канашён президиумён секретарёпе Вячеслав Володинпа, Патшаләх Думин Председателён сүмёпе, Патшаләх Думинчи “Пёрлөхлө Раҗсей” фракци ертүсин пёрремёш сүмёпе Владимир Пехтинпа курнәснә. Тёл пулусенче Чәваш Республикн социаллә пурнәсла экономика аталанавён ыйтәвёсене, савән пекех Патшаләх Думинче 2008-2010 сұлсенчи федераци бюджетён проектне тишкерме пулсас умён республикари пысәк пёлтерёшлө стройкасемпе объектсем, социаллә программасем, ытти ёс валли укса уйәрассипе сыханнә ыйтусене сүтсе явнә.

ЧР ПА пресс-служби.

Шкулсем хушшинчи методика центрё уҗалчё

Информаципе коммуникаци технологийё – вёрентү ёсёсене

“Вёрентү системине информатизацилессе” Федераллә проект висинче Иүскасси шулёнче шкулсем хушшинчи методика центрё уҗалчё. Җакан йышши центрсем республикипе сирём саккар пулассё. Унан тёллевё җалпа: вёрентү ёсёсене информация тата коммуникаци технологийёсене вәя кёртессе, вёсемпе усә курассине аңләлатасси.

Центр ку енёпе педагогсене куллен пулшса тәрё, пёлү шайне үстерессипе тимлө. Центрта кирлө техника вырнаштарнә. Кунти информатика учителё О.В. Тихонова ятарласа вёренсе килнө.

Сән үкерчёкре: сёне центрта.

А. ЛЕСКИНА,
вёрентү пайён программисчё.

Юбилей

Саламлатпәр

Хисеплёрен те хисеплө сыннәмәра – юратнә аттене, асаттене, кукасиё – Сёмёрткасси ялёнче пурәнкан **Зиновий Михайлович КУТУЗОВА** 70 сұл тултарнә ятпа чун-чёререн, чи ашә сәмахсемпе саламлатпәр.

Мён ачаранах эсё ял хуҗаләх ёсёсене тәрәш-рән. Лайәх ёсусемшён Чәваш Республикн тава тивёслё ял хуҗаләх ёсёсене ята тивёсрөн. Ял-йышра та яланах хисепре. Пурнәсри йывәрләх-сене сёртерсе паянхи кун та тәрәшуләхпа паян-телей, иксёлми вәй-хал сунатпәр.

Саламлаканёсем: ывәлөпелё хёрёсем, кинёпе кёрүшөсем, 13 мәнукё тата сывах таванёсем.

Анатри Панкли ялёнче пурәнкан **Александр Иванович СЕМЕНОВ** җак кунсенче 50 сұл тултарчё. Җак паллә кун ячёпе эпир аңа чун-чёререн ашшән саламласа сирёл сывләх, телей, юрату тата аңасу сунатпәр.

Пул эс, Саша, пирёнпе ялан, Эс пуррийё пирёншён аван! Кулә ситёр сан питре ялан, Пурансамччё эс сёр сұл таран!

Саламлаканёсем: Муркашра пурәнкан Сорокинсен, Максимовсен тата Тарасовсен сёмийсем.

Сырәнтару – 2007

Райхасат редакцийё сырәнтару хакне чакарчё

Районти “Сёнтёрү ялавё” хаҗата иккёмёш сур сұлта илсе тама малалла сырәнтарассё.

Апрельтен ытти мён пур изданисем сырәнтару хакне үстерёссё пулсан, райхасат редакцийё аңа чакарчё. Җалпа эпир ку сырәнтару кампанийёнче кәна уксан 10656 тенкё сухататпәр. Җав хушәрах районти “Сёнтёрү ялавё” хаҗата сырәнса илекенсен йышё үсөссе шанатпәр.

Район хаҗатне 6 уйәха сырәнса илмелли сёне хак – 147 тенкё те 42 пус.

Малашне те пёрле пулар,
РАЙОН ХАҖАЧЁН РЕДАКЦИЙЁ.